

ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΥ

ΜΙΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ

Ο άτυχος χρυσοθήρας. Οι καλόκαρδοι γειτονές του. Ανήμερα τα Χριστούγεννα. Διά μεσου της χιονισμένης πεδιάδας. Ο λάκκος των θηρίων. Το δυστύχημα του Κέννεθ. Μέσα στο λάκκο. Ένω έσκαβε να φτιαχίσει σκαλοπάτια. Η χρυσοφόρη φλέβα. Ο Ντάστου. Η σωτηρία του Κέννεθ. Έκαστεμψιούχει! κλπ.



ΓΥΡΤΕΣ, τοχιδιώτες, άλητες, μα και τίμιοι εργατικοί άνθρωποι, είχαν κατακλίσει δω και πολλά χρόνια τις πιο μακρινές γωνιές της Καλλιφρονίας και του Φιά Ούιστ, αναζητώντας μέσα στη γή φλέβες από χρυσάφι. Ένας άπ' τους τελευταίους ήταν και ο Κέννεθ Μόρλεϊ, έννομενός Πολιτείας. Είχε εγκατασταθεί κοντά σε κάποιον χείμαυρο, παραποτάμιο του Φήδερ, στην κομητεία Πλούμας της Καλλιφρονίας. Ήταν πέντε χρόνια που έμεινε εκεί, μα δεν κατώρθωσε να βρή άλλο από μικρές ποσότητες χρυσοσκόνης που με το πούλημά τους μόλις έφεινονούσε τα άπαραίτητα χροήματα για να συντηρήται.

Πέντε μίλια πιο πέρα άπ' το μέρος όπου είχε φτιάξει την καλυδοά του, έμειναν ή χίρα Νέβις με τον γιό το Τόμ. Είχαν ένα είδος παντοπωλείου και πουλούσαν στους χρυσοθήρες τρόφιμα, καπνό, και διάφορα σίνεργα για τη δουλειά τους. Κάθε χρόνο κατέβαιναν στην πιο κοντινή πολιτεία, ανανεώνον τις προμηθειές τους και πουλάλιούσαν το ήμπερομιά τους στην άποθιμή τους. Έλειπα, ένα ή χίρα έμεινε στο μαγαζιά, ο Τόμ γύριζε στα διάφορα μικρομεταλλεία και στις άποίικες καλδές των χρυσοθηρών και τους πουλούσε, ό τι χρειαζόντουσαν.

Ο πιο κοντινός γειτονός από σπίτι τους ήταν ο Κέννεθ Μόρλεϊ, ο όποιος με τον καιρό, είχε πιάσει στενή φιλία με τον Τόμ και τη μητέρα του. Έτσι, κάθε Σάββατοόραδο άφινε την καλύτερα του και τη πριχαινα να περάθ την νύχτα του και την ήμερα της Κυριακής μαζί τους.

Όταν έφθασαν τα Χριστούγεννα, οι Νέβις είδοποίησαν τον Κέννεθ άπ' την παραμονή, ό τι θα τον περίμεναν να φάνε μαζί τη Χριστουγεννιάτικη σούπα.

Τη νύχτα της παραμονής άφρχισε να χιονίζει. Και την άσγη, όλη ή γύφω έκτασι, πέρα μακρυνά, όσο έφτανε το μάτι, ήταν στρωμένη με το λευκό μανδύα του χιονοιού...

Πρωί-πρωί ο Κέννεθ ξεκίνησε άπ' την καλιόβα του για να πάη στο σπίτι των φίλων του. Ήταν καταχαρούμενος που δεν θα περνούσε όλομύναχο της μεγάλη αυτή γιορτή, στην όποια ή μοναξιά είχε πιο αισθητή και πιο ήλιθερή για τους ξενητεμένους, από κάθε άλλη μέρα του χρόνου.

Όλες τις άλλες φορές που πήγαινε ο Κέννεθ στους Νέβις, άκολούθουσε ένα συνηθισμένο μονοπάτι. Μα την ήμερα αυτή άποράσισε ν' αλλάρη όδρόμο και τράβηξε πάνω από τους λόφους, για ν' άπολαύση το θέαμα της χιονισμένης πεδιάδας.

Καθώς όμως προχωρούσε, έννοιασε το έδαφος να ίποχωρή γάτω από τα πόδια του και ξεκινούσε να καταρύνιησε μέσα σ' έναν πολύ μεγάλο λάκκο. Όταν συνήληθε άπ' τη ζάλη του ο Κέννεθ, κτύταξε γύφω του και κατάλαβε ό τι είχε πέσει σε μία από τις παγίδες που έφτειαναν οι κτηνηγοί των θηρίων, πριν από λίγα χρόνια, όταν ήταν ακόμα άφθονα τ' άγρίμια, στα μέσα αυτά, και τις σκέπαζαν από πάνω με κλαδιά, ώστε να μη φαίνονται.

Ο λάκκος αυτός είχε βάθος όχτώ—δέκα μέτρων.

Όταν άντελήθη την κατάσταση του ο Κέννεθ, ένα ήγος φρίκης διέτρεξε το σώμα του. Κατάλαβε ό τι ήταν καταδικασμένος να πεθάνη εκεί μέσα άπ' την πείνα! Γιατί το μέρος ήταν έρημικό και δεν περνούσε κανένας και γιατί ο χρυσοθήρας ήταν κλεισμένος στα σπείτα των γιορτάζοντας τα χιονισμένα Χριστούγεννα της χρονιας αυτής...

Άτελιωμένος ο δύστυχος Κέννεθ, κάθισε κάτω κ' άρχισε να σκέφτεται. Όχι, δεν έφρεπε να φορήει εκεί μέσα σάν κανένα άγριμο. Έφραξε λοιπόν γύφω του, βρήκε μια πέτρα κορτερή κ' άρχισε να σκάβη το τοίχωμα του λάκκου για να φτιάξη σκαλοπάτια και ν' άνεθη έπάνω. Ένω όμως έσκαβε, είδε να καταρύνιησεν άξανα μπρός στα πόδια του τρεις κομμάτι βόλοι... Χρυσάφι!... Χρυσάφι!... Ναι, ναι, ίπτηχε εκεί μια φλέβα χρυσού. Άλλά πώς δεν την είχαν ανακαλύψει εκείνοι που έσκαφαν το λάκκο; Το πρώτα ήταν όλοφάνερο: Φαίνεται ό τι ή χρυσοφόρος φλέβα άρχισε πιο σιδηρά πιο μέσα από το τοίχωμα. Άν λοιπόν οι άνθρωποι εκείνοι έσκαβαν από σπαθαμής πιο μέσα, θα την εύρισκαν. Δεν έσκαφαν όμως και δεν τη βρήκαν...

Άλλά τη χαρά της πρώτης στιγμής την διεδέχθη λύπη κ' άπελποσία. Είχε βρει ο Κέννεθ μια φλέβα χρυσοάφι, αλλά του ήταν άχρηστη, δεν μπορούσε να την εκμεταλλευή. Γιατί ήταν θαμνός εκεί μέσα, γιατί θα πέθανε εκεί από την πείνα και το κρύο!... Το έδαφος ποτάν σκαμνός, ο λάκκος ήταν πολύ μαλακό και δεν βατόουσε για να γίνον σκαλοπάτια.

Σήκωσε λοιπόν ο Κέννεθ τα μάτια του προς τον ούρανό, βουγκωμένα άπ' τα δάκρυα και φώναξε:

—Θεέ μου, σώσε με!...

Έξαφνα ένας παράξενος θόρυβος άκούστηκε στο χείλος του λάκκου, κάτι σάν γούλιωμα ζώου. Ο Κέννεθ κτύταξε καλύτερα και είδε γεμάτος συγκίνηση μια γυνώικη μορφή σκύλου.

—Ντάστου! φώναξε τότε.

Ήταν ο σκύλος των Νέβις. Ο Ντάστου κίνησε χαρούμενα τ' αυτά του, άφρησε ένα γάγνισμα χωρίς και έγινε Έξαφνα άφαντος. Ο Κέννεθ άνατήριχισε. Γιατί έφργγε ο σκύλος; Θάφερνε κανέναν να τον βοηθήσει να βήη από εκεί μέσα; Ή σκέμη αυτή βασάνιζε το μυαλό του, όταν έλειπα από άρκετη ώρα, άκουσε από πάνω το γάγνισμα του Ντάστου. Τη φορά όμως αυτή στο χείλος του λάκκου είδε να προβάλη κ' ο φίλος του Τόμ Νέβις!...

Ο Νέβις βοήθησε μ' ένα σκουπίτι τον Κέννεθ ν' άνεθη έπάνω, του έδωσε να πιη λίγο σούμι για να συνήληθε και ξεκίνησαν χαρούμενοι για το σπίτι. Έκει, κοντά στη φωτιά του τζακιού και μπρός στο πλούσιο γέφυμα που τους περιέμενε, ο Κέννεθ άφηγήθηκε πώς βοήθησε μέσα στο λάκκο κ' έμαθε σε τι χρωστούσε τη σωτηρία του. Κάποιος εργατής από ένα γειτονικό μικρομεταλλείο είχε πάει κ' είχε παραλάσει στον Τόμ να μεταφέρη στο μεταλλείο μια ποσότητα τροφίμων για να κάνουν Χριστούγεννα οι εργατές.

Ο Τόμ δεν ήθελε να καταπιστή με μια τέτοια δουλειά Χριστουγεννιάτικα. Ή μητέρα του όμως τον παρακάλεσε να μην άφήση τέτοια μέρα χωρίς τρόφιμα χριστιανούς ανθρώπους κ' έτσι ο Τόμ ίποχώρησε και πήγε τα τρόφιμα στο μεταλλείο. Στον γυσιμό, ο σκύλος του Ντάστου, είδε κάποιον λαγό και τον κινήησε. Κοντά στο λάκκο όμως έχασε τη ίχνη του και καθώς έφραγε έδω κ' έκει, για να τον ξαναβρή, μπήστηρε τον Κέννεθ, πλησίασε, τον είδε κ' έτρεξε γαγγίζοντας κοντά στο άφεντικό του. Έτσι, τραδώντας τον άπ' το παντελόνι, τον έκανε να τον ακολουθήση ως το χείλος του λάκκου και να σώση το φίλο του...

Ευχαριστημένο πειά οι δυο φίλοι κάθισαν στο τραπέζι και την ώρα που σήκωναν τα ποτήρια τους να πιούν και να εύχηθούν ο ένας τον άλλον, ο Κέννεθ φώναξε με χαρά:

—Άλήθεια, Έξαφνα να σάς πω το σπουδαιότερο. Μέσα στο



Στην έξοχη

(Του Ζόγγρεμ)

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ



ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΑΙ ΑΣΤΕΙΑ

Οι τύποι της θρησκείας κι' ο Βασιλεύς Γεώργιος. Ο αλύκιος που δεν κρατούσε τις νηστείες. Τι του είπε ο Βασιλεύς. Ο Κοραής κι' ο τερατολόγος. Όποιος λέει την αλήθεια... Ένα Χριστουγεννιάτικο γεύμα του Γαβριηλίδη. Τον καιρό του άποκλεισμού. Ο... μάγος με τὰ δώρα. Κεφτέδες... με καρύδια και μύγδαλα!... Ο στρατηγός Ίωάννου στο Μπίσανι. Η δοκιμασία του κ. Μπότσαρη. Τα κάλαντα υπό βροχην οδίων, κτλ. κτλ.

Ο μακαρίτης Βασιλεύς Γεώργιος κρατούσε με αυστηρότητα τους τύπους της νηστείας.

Μιά Σαρακοστή των Χριστουγέννων ρώτησε έναν αυλικό, αν νηστεύει.

Έκεινος επειδή δεν ένήστευε, νηράπηκε να του το όμολογήσει και στάθηκε σιωπηλός.

Ο Βασιλεύς όμως κατάλαβε και του είπε : — Είπε νηροχή να μη νηστεύεις, ενώ είσαι άνθρωπος υγιέστατος. Έγώ είμαι πατέρας σου και όμως νηστεύω!...

Σ' ένα Χριστουγεννιάτικο «ρεβεγιόν», στο Παρίσι, είχε κληθεί κι' ο 'Αδαμάντιος Κοραής, καθώς ο ίδιος διηγείται στα χειρόγραφα του.

Άπάνω στο τραπέζι, κάποιος από τους συνδαιτημόνας, διηγήτο πολλά παραδοξα που του συνέβησαν στη ζωή του. Τά διηγήτο όμως με τέτοιον άγωνα και δυσκολία, ώστε ίδρωνε και ξεΐδωνε.

Τέλος αφού είπε, όσα ήθελε να ειπεί, κατέληξε στο τέλος και στο έξης απόφθεγμα : — «Όποιος λαλεί την αλήθεια, δεν καπιάζει καθόλου!»

Κι' ο ειρωνικότατος Κοραής έπρόσθεσε : — Φυσικά. Γι' αυτό και συ ίδρωσες όσο να μάς διηγηθείς τις περιπέτειές σου!

Νά ένα Χριστουγεννιάτικο γεύμα του Γαβριηλίδη, όπως τό διηγήτο ο ίδιος στους φίλους του.

Ήταν ή εποχή του Ευρωπαϊκού Άποκλεισμού, κατά της μικρής Ελλάδος. Ο κόμοσ υπέφερε τά πάνθαινα κι' όποτε αντίδωρο φιμοιοί δεν εύρισκε κανένας.

Ήταν βράδυ Χριστουγέννων κι' ο Γαβριηλίδης βρισκόταν μόνος στά γραφεία του. Ήθελε να γιορτάσει τη μεγάλη χριστιανική ημέρα, αλλά πώς και με ποιόν τρόπο;

Φαγί δεν είχε, τίποτε δεν είχε και μόνον πείνα είχε άρχει.

Έκεντη τη στιγμή να και μπαίνει μέσα στο γραφείο του ο Στάμος ο Λύτρος, κουβαλώντας χορβά και φιλαχτά σαν να ήσαν όλοιο χρυσού, λίγα καρύδια, μύγδαλα και φοιντοίκια, άγνωστον πώς και πότεν έξοικονομήντα.

Ο Γαβριηλίδης μόλις τά εδρε δλ' αυτά, άνεκάγχασε τό μεγάλο εκείνο γέλιο του, τό ήχηρό και άτηχητικό, τό γέλιο του τό βροντώδες και κεραυνώδες...

τοίχομά του λάκων, καθώς έσκιαβα, βρήκα μιιά φλέβα χρυσού! Εέρεις, Τόμ, ή φλέβα αυτή εννε μση δική μου και μση δική σου. Μην άρνεύσαι. Έτσι εννε τό σωστό. Άν δεν είχες έσθει ενν να με γλυτώσης από κει μέσα, θά έχανα και τη φλέβα του μεταλλείου και τη ζωή μου. Στην γενιά μας λοιπόν!...

Ή φλέβα που ελρα ανακαλύπει ο Κέννeth ήταν πράγματι ή μεγαλύτερη και πλουσιότερη όλης της περιοχής. Κι' έπειτα από λίγους μήνες οι δύο φίλοι είχαν φτιάξει ενει δλώκληρο μεταλλείο και μέσα σε λίγα χρόνια είχαν γίνει εκατομμυριόχοι!...

— Είσαι ο Μάγος με τὰ δώρα! φώναξε στο Λύτρο.

— Και συ είσαι ο Χριστός; του ειπε ο Λύτρος.

— Όχι, ενν είμαι ο ίδιοκτήτης της φάτνης των ά λ ο γ ω ν...

Έλλήνων! διόθωσε ο Γαβριηλίδης.

Ο Λύτρος του άφησε τά δώρα του κι' έφυγε, βιαζόμενος να πάη κι' αυτός στο σπίτι του.

Ο Γαβριηλίδης μόλις έμεινε μόνος του, άναψε όλα τά φώτα των γραφείων της «Ακροπόλεως», έδωσε μέσα στο σπίτι του να του κοπανάσουν τά καρύδια, τά μύγδαλα και τά φοιντοίκια, να τά ανακατέψουν έπειτα με γάλα και να τό κάνουν... κεφτέδες, τηγανίζοντάς τα!... Κι' έτσι... κεφτεδοποιημένα τά έφαγε σε λίγο και ηψφράνθη!...

Όταν ο μακαρίτης στρατηγός Ίωάννου, κατά τον πόλεμο του 1912, ήταν στο μέτωπον του Μπιζανίου, πήρε τον νην ύπουργόν των Ναυτιλιών, κ. Τάσση Μπότσαρη, την παραμονή των Χριστουγέννων. και τον πήγε σε' ένα μέρος άνοικτό, όπου έφεταν βροχή ή Τουρκικές οδίδες.

Έκει στάθηκε άκάλυπτος και διάταξε τον Μπότσαρη, λοχαγό τότε, να... τραγουδήσει τά Χριστούγεννα!...

Ο Μπότσαρης τον κίτταξε, σαν να μη κατάρθαινε τί του έλεγε :

— Να τραγουδήσεις τά Χριστούγεννα, σου είπα, του επανέλαβε επιτακτικά ο Ίωάννου.

Κι' ο Μπότσαρης τρομαγμένος άρχισε να λέη τά Χριστούγεννα :

Καλήν έσπέραν άρχοντες

Άν ενν' ο δρισμός σας...

Χριστού την θείαν γέννησιν

Νά πώ στ' άρχοντικό σας!...

Άλλά τό έλεγε γρήγορα και τηρηχτά, γιατί έντομεταξύ οι Τούρκοι, βλέποντάς τους, διηβήδωναν άπάνω τους τό πού του πυροβολικού τους και ή όδίδες πέφτανε βροχιδόν.

— Όχι αυτά τά κάλαντα, φώναξε άξαφνα ο Ίωάννου στο Μπότσαρη. Τά Ήπειρωτικά θέλω.

— Δέν τά ξερω, του απάντησε ο Μπότσαρης.

— Στάσου τότε να σου τά πώ ενν, του λέει ο Ίωάννου κι' άρχίζει με μιιά φωνή άργή και σιγαλή :

Χριστούγεννα - Προτούγεννα πρώτη γιορτή του Χρόνου!...

Ή όδίδες τριγύρω τους είχαν κατακαίψει τό έδαφος.

Ο Ίωάννου όμως εξακολούθησε άργά-άργά τά κάλαντα, κι' έτραβήξε έπειτα βαρυς κι' άδιάφορος πρὸς τά προχώματα.

Όταν φτάσανε σε μένος άσφαλές, ο Μπότσαρης ρώτησε :

— Μά γιατί τά κμαίτε δλ' αυτά, στρατηγέ;

— Πρώτον, απάντησε ο Ίωάννου, για να δώσω θάρρος στους στρατιώτες. Και δεύτερον για να πούμε τά Χριστούγεννα στα Γιάννανα!...

Την άλλη ημέρα πάλιν, μόλις ξημέρωσαν τά Χριστούγεννα, διάταξε ο Ίωάννου να χωρετίσουν τη Γέννηση του Βασιλέως του Κόσμου, με εκατόν ένα κανονιοβολισμούς... εναντίον των έχθρών.

— Για να γιορτάσουν, όπως ειπε, τη Γέννηση σαν Έλληνας και Χριστιανοί!...

Ο ΣΥΛΛΕΚΤΗΣ

